

Pripomienky k návrhu zákona

ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony

Asociácia zamestnávateľov občanov so zdravotným postihnutím v SR, (ďalej AZOZP) ako **občianske združenie zastupuje spoločne zamestnávateľov občanov so zdravotným postihnutím (ďalej OZP) a preto považuje za potrebné vyjadriť sa k pripravovanej novele Zákona č.5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti.**

Občianske združenie si je plne vedomé, že vláda a jednotlivé ministerstvá sú nútení pripravovať a prijímať úsporné opatrenia a že cieľom predloženej novely zákona je zníženie výdavkov na aktívnu politiku trhu práce. Zároveň ale musíme konštatovať, že prijaté opatrenia nemôžu ohroziť základný zámer, a to je podpora zamestnávania znevýhodnených skupín a teda aj občanov so zdravotným postihnutím.

Myslíme si, že na jednej strane sú niektoré navrhované zmeny zákona ako napríklad § 6 odsek 2 písm. d, § 34 ods.13 písm. g, § 36 ods. 2 písm.c a d, § 36 odsek 3, § 48b, § 48c, § 49 odsek 3, § 49 odseky 4 a 5, § 49 odsek 7 písm. h, § 49 odsek 9, § 49 odsek 10, § 49 odsek 11, § 50 odsek 8, § 52a odsek 3, § 56a odsek 4 písm. e, § 57 komplet, § 57, § 66 opodstatnené, rozumné a mali by priniesť úsporu finančných prostriedkov, ich efektívnejšie využívanie a predovšetkým zamedziť ich zneužívaniu a špekuláciám.

Na druhej strane sú navrhované zmeny v prevažnej miere zamerané na § týkajúce sa zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím a zmeny niektorých § sú nedomyšlené, nedostatočne konzultované s odbornou verejnosťou a výsledkom ich prijatia by bol zánik chránených dielní alebo chránených pracovísk, čo by v konečnom dôsledku predstavovalo v našej spoločnosti vznik ďalšej skupiny obyvateľstva (občanov so zdravotným postihnutím) na okraji spoločnosti.

Predkladáme pripomienky k navrhovaným zmenám v zákone č.5/2004 Z.z. :

1. V § 70 sa navrhuje nový odsek 11.

Jeho prijatie je neprípustné. Na jednej strane chceme od zamestnávateľa predĺžiť povinnosť zachovania pracovného miesta v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku zo súčasných 2 alebo 3 rokov na 5 rokov (§56 odsek 6), na strane druhej štát nie je schopný zriaďovateľovi zaručiť vyplácanie príspevku v plnej výške. Za takto stanovených podmienok nebude žiadny zamestnávateľ riskovať založenie chránenej dielne alebo pracoviska. Tieto

obavy potvrdzujú problémy s vyplácaním príspevkov na úhradu prevádzkových nákladov chránených dielní a pracovísk za III.Q.2011

2. V § 60 sa navrhuje nový odsek 9 (to isté § 56a odsek 1).

Prijatie tohto návrhu nič nerieši, povedie iba k tomu, že zriaďovateľ chránenej dielne bude donútený po 5 rokoch fungujúcu chránenú dielňu zrušiť a ihneď založiť novú firmu – chránenú dielňu, pretože bez podpory štátu žiadna chránená dielňa alebo chránené pracovisko nemôže existovať. Cieľom zákona by mal byť systém, aby chránené dielne a pracoviská fungovali čo najdlhšie.

1. V § 60 odsek 2 a 3 sa vypúšťajú písmená f a i.

To znamená, že za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, na ktorých úhradu sa poskytuje zamestnávateľovi príspevok, sa už nepovažujú (písmeno f) náklady na úhradu mzdy a preddavku na poistné na zdravotné poistenie, na poistné na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom za zamestnancov, ktorí sú občania zdravotne postihnutí alebo platených samostatne činnou osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím..

Tento návrh je pre chránené dielne a chránené pracoviská likvidačný, pretože náklady na mzdy a odvody predstavujú rozhodujúcu položku v nákladoch. Prijatím tohto návrhu stráca zmysel celý § 60, pretože bez príspevku na mzdy a odvody by žiadna chránená dielňa alebo pracovisko nemohli existovať

Tak ako sme na začiatku konštatovali, že sme si vedomí, že je potrebné znižovať výdavky na aktívnu politiku trhu práce, tak sme zároveň pripravení zamestnávať občanov so zdravotným postihnutím i naďalej, ale za prijateľných podmienok. **Predkladáme návrhy na novelu zákona, ktoré podľa nás prinesú úsporu ale zároveň neohrozia existenciu chránených dielní alebo pracovísk.**

- 1. Odporúčame § 56 a § 60 riešiť spolu ako celok** pri stanovení jednoznačných nemenných pravidiel, na základe ktorých zamestnávateľ občanov so zdravotným postihnutím alebo samostatne zárobkovo činná osoba, ktorá je OZP sa rozhodne, či sa zaviaže prevádzkovať chránenú dielňu alebo chránené pracovisko. Na podporu chránených dielní alebo pracovísk by pritom postačil príspevok na úhradu prevádzkových nákladov a dopravu. Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska by sa zrušil, čím by sa dosiahla úspora a znížila administratívna náročnosť sledovania príspevkov.

Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska, na ktorých úhradu sa poskytuje zamestnávateľovi príspevok by sa považovali iba:

- a) nájomné a náklady na služby spojené s nájomným
- b) náklady na palivo, energiu, vodné, stočné
- c) náklady na úhradu mzdy a preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených zamestnávateľom za zamestnancov, ktorí sú občanmi so zdravotným postihnutím

Za prevádzkové náklady chránenej dielne alebo chráneného pracoviska zriadených občanom so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatne zárobkovej činnosti, ktorému sa poskytuje príspevok by sa považovali iba:

- a) nájomné a náklady na služby spojené s nájomným, okrem nájomného za bytovú jednotku a nákladov na služby spojené s týmto nájomným
- b) náklady na palivo, energiu, vodné, stočné
- c) náklady na úhradu preddavku na poistné na zdravotné poistenie, poistného na sociálne poistenie a príspevku na starobné dôchodkové sporenie, platených samostatne zárobkovo činnou osobou, ktorá je občanom so zdravotným postihnutím

Na ostatné náklady by sa príspevok neposkytoval, čo znamená ďalšiu úsporu. Ročná výška príspevku pre chránenú dielňu alebo chránené pracovisko by mohla byť 70% sumy preukázateľne vynaložených nákladov, ročne najviac 2,5-násobok priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve Slovenskej republiky za prvý až tretí štvrt'rok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, za ktorý sa príspevok poskytuje, na jedného občana so zdravotným postihnutím vykonávajúceho prácu v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času, bez ohľadu na mieru postihnutia. (do 70%, nad 70%)

Pri tej príležitosti by sa mal zrušiť neopodstatnený určený limit maximálne 200 000 Eur na jednu chránenú dielňu za posledné tri roky.

2. **Odporúčame ďalej, aby sa vypustil § 55a, §55b a §55c**, čo prinesie ďalšie úspory a existencia chránených dielní a pracovísk tým nebude určite ohrozená.
3. Aj keď doplnenie § 63 odsek 3 (zavedenie výnimky pre silové rezorty) spôsobí zníženie zákaziek pre chránené dielne alebo pracoviská na účely plnenia povinného podielu zamestnávania OZP, tento návrh vieme pochopiť.
Nevieme ale pochopiť prečo keď sú predkladané návrhy na znižovanie výdavkov na podporu zamestnávania občanov zdravotne postihnutých, nie sú predkladané aj návrhy ktoré by zabezpečili viac práce, zákaziek pre chránené dielne alebo pracoviská a tým pádom by sa závislosť na finančnej podpore štátu znížila.

Pri tej príležitosti je potrebné upozorniť na nebezpečenstvo, ktoré hrozí v prípade prijatia predloženej novely zákona, ktorá ako už bolo spomenuté spôsobí zánik chránených dielní

a pracovísk a tým pádom §64 a § 64a stratia opodstatnenie. Zamestnávateelia nebudú mať možnosť plniť povinnosť zamestnávať OZP aj zadaním zákazky OZP alebo odobratím výrobkov od chránených dielni alebo pracovísk, čo určite spôsobí ich negatívnu odozvu.

Predkladáme návrhy, ktoré by určite priniesli viac práce pre chránené dielne, pracoviská alebo zdravotne postihnutí občania, ktorí vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť:

- a) -§ 63 odsek 2 vypustiť
-§ 64 odsek 2 zmeniť 0,8 násobku ... na 2 násobku..
-§64a odsek 2 zmeniť 0,8 násobku..... na 2 násobku...
-§65 zmeniť 0,9 násobku aspoň na 2,5 násobku...
- b) Úpravami existujúcej legislatívy stanoviť povinnosť pre všetky štátne podniky a organizácie (napr. aj silové rezorty), orgány samosprávy.. aby pri zabezpečovaní tovaru alebo služieb najskôr oslovili chránené dielne alebo pracoviská, ktoré vyrábajú daný tovar alebo poskytujú danú službu.
Ako protihodnotu by tieto organizácie nemuseli v zmysle súčasných platných zákonov vykonávať výberové konania ak by zákazku zadali chránenej dielni alebo pracovisku.

V tejto súvislosti dôrazne tiež upozorňujeme, že odvody za neplnenie povinností zamestnávateľov zamestnávať povinný podiel občanov so zdravotným postihnutím podľa § 63 zákona sú príjmami štátneho rozpočtu.

Predpokladáme, že našimi predloženými pripomienkami, názormi a odporúčaniami, ktoré vychádzajú z dlhoročných skúseností so zamestnávaním zdravotne postihnutých občanov, sa budete zaoberať. Naše pripomienky sledujú jediný cieľ, aby **všetky poctivé chránené dielne, pracoviská a zamestnávateelia , ktorí zamestnávajú zdravotne postihnutých občanov mali vytvorené prijateľné podmienky na udržanie a rozvoj zamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím s potrebnou podporou štátu.**

V Bratislave dňa 09.01.2012

PhDr. Matilda Križanová

predsedníčka Výkonnej rady AZOZP v SR

Zaslané:

1. RNDr. Jozef Mihál - minister MPSVaR SR
2. JUDr. Vlasta Husáriková- generálna riaditeľka sekcie legislatívy MPSVaR SR
3. PaedDr. Daniela Pivovarová - generálna riaditeľka sekcie práce MPSVaR SR
4. Mgr. Katarína Laláková - riaditeľka odboru trhu práce MPSVaR SR